

SİGORTA PRİMİ TEŞVİK, DESTEK VE İNDİRİMLERDE YASAKLAMAYA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

ÖZET : İşverenlere sağlanan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlere ilişkin olarak yapılan kontrol ve denetimler sonucunda çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyeri işverenleri hakkında 1/4/2017 tarihinden itibaren teşvik, destek ve indirimlerden yararlanma koşulları yeniden belirlenmiş olup, buna ilişkin yasal düzenlemelerin usul ve esasları 5510 sayılı Kanunun Ek 14 üncü maddesi ve 11.04.2017 tarihinde yayınlanan 2017-18 sayılı SGK Genelgelerinde açıklanmıştır.

A- YASAKLAMA KAPSAMINA GİRECEK TEŞVİK, DESTEK VE İNDİRİMLER İLE İŞYERLERİNİN TESPİTİ

A.1.) Mahkeme kararı, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan yazılar ile yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirdiği kişileri fiilen çalıştırmadığı tespit edilen kişi sayısının,

- Tutanağın düzenlendiği aya,
- Mahkeme kararının kesinleştiği aya,
- Resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazıların SGK'ya intikal ettiği aya,
ilişkin olarak SGK'ya verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı toplam sigortalı sayısının %1'ini aşması veya toplam sigortalı sayısının %1'ini aşmamakla birlikte beşten fazla olması halinde, tespitin yapıldığı işyerleri için söz konusu fiillere ilişkin;

1. 5510 sayılı Kanun'un 81.md/1.fıkra (ı) bendinde yer alan 5 puanlık indirim,
2. 5510 sayılı Kanun'un 81.mad./1.fıkra (i) bendinde yer alan yurtdışına götürülen işçilere yönelik GSS beş puanlık indirim,
3. 5510 sayılı Kanun'un 81 mad./ 2. fıkrasında yer alan 51 İlde uygulanan ilave 6 puanlık indirim,

25.04.2017/57-2

4. 5510 sayılı Kanun'un Ek 2.maddesinde yer alan yatırımlarda devlet yardımı hakkında kararlar kapsamında teşvik,
5. 4447 sayılı Kanun'un geçici 10. maddesinde yer alan genç, kadın ve mesleki belge sahibi olanların istihdamına yönelik teşvik,
6. 4447 sayılı Kanun'un geçici 15. maddesinde yer alan işbaşı eğitim programını tamamlayanların istihdamına yönelik teşvik, tutarlarından
7. 5510 sayılı Kanun'un Ek 14 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca ilk tespitte bir ay, ilk tespit tarihinden itibaren üç yıl içinde tekrar eden ve yasaklama kapsamına giren her bir tespit için birer yıl süreyle yasaklama işlemi yapılacaktır.

ÖRNEK 1: 5510 sayılı Kanun'un 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde yer alan beş puanlık indirim ile 4447 sayılı Kanun'un geçici 10 uncu maddesinde yer alan teşvikten yararlanan (A) Limited Şirketinde denetim ve kontrolle görevli memurlarca 21/6/2017 tarihinde yapılan denetim sonucunda 01/09/2016 tarihinde çalışmaya başlayan (A) ve (B) sigortalıların SGK' ya bildirilmediği, (C), (D), (E), sigortalılarının SGK'ya bildirildiği halde fiilen çalışmadığının(sahte sigortalı) tespit edildiği ve bahse konu işyerinden 2017/Haziran ayına ilişkin SGK'ya verilen aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı toplam sigortalı sayısının 300 olduğu varsayıldığında,

Kayıt dışı çalıştırılan kişi sayısı ve sahte sigortalı bildiriminde bulunulan kişi sayısının (5 kişi), tutanağın düzenlendiği aya ilişkin (2017/Haziran) SGK' ya verilen aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen toplam sigortalı sayısının %1'ini aşması ($300 \times 0,01 = 3$) nedeniyle bu işyeri 5510 sayılı Kanun'un 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde yer alan beş puanlık indirimden yasaklanacaktır.

Kayıt dışı çalıştırılan kişi sayısının (2 kişi), tutanağın düzenlendiği aya ilişkin (2017/Haziran) SGK'ya verilen aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen toplam sigortalı sayısının %1'ini aşmaması ($300 \times 0,01 = 3$) nedeniyle bu işyeri 4447 sayılı Kanun'un geçici 10 uncu maddesinde yer alan teşvikten yasaklanmayacaktır.

ÖRNEK 2: Yukarıdaki örnekte belirtilen işyerinde 2017/Haziran ayına ilişkin SGK'ya verilen aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı toplam sigortalı sayısının 600 olduğunu ve diğer tespitlerin aynı olduğunu varsaydığımızda, Kayıt dışı çalıştırılan kişi sayısı ve sahte sigortalı bildiriminde bulunulan kişi sayısının (5 kişi), tutanağın düzenlendiği aya ilişkin (2017/Haziran) SGK' ya verilen aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen toplam sigortalı sayısının %1'ini aşmaması ($600 \times 0,01 = 6$) nedeniyle bu işyeri teşviklerden yasaklanmayacaktır.

B- YASAKLAMAYA ESAS ALINACAK SİGORTALI SAYISININ TESPİTİ

B.1.) 5510 sayılı Kanun'un Ek 14 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında yasaklama kapsamına giren işyerlerinin tespitine ilişkin toplam sigortalı sayısı,

Denetim ve kontrolle ilgili memurların yaptığı tespite ilişkin tutanağın düzenlendiği aya, Mahkeme kararının kesinleştiği aya,

Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan yazıların SGK' ya intikal ettiği aya,

ilişkin olarak, SGK' ya verilen asıl ve ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalı sayısından, iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalı sayısı düşülmek suretiyle hesaplanacaktır.

B.2.) İlgili ayda aynı sigortalıya ilişkin tekraren yapılan bildirimler (Birden fazla işe giriş ve çıkış) dikkate alınmayacak olup, ay içinde işe giren veya işten çıkan sigortalılar,

B.3.) İlgili ay içinde sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan sigortalılar ile istirahat veya ücretsiz izin gibi nedenlerle ay içinde çalışması bulunmayan ve ücret ödenmeyen aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde (0) gün ve (0) kazançlı olarak kayıtlı sigortalılar, hesaplama dahil edilecek,

B.4.) Ancak aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, staja tabi tutulan öğrenciler ile üniversitelerde kısmi zamanlı çalıştırılan öğrenciler ve Türkiye İş Kurumu'nca düzenlenen eğitimlere katılan kursiyerler, hesaplamada dikkate alınmayacaktır.

B.5.) Asıl veya alt işverenlerce çalıştırılan kişilerin sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığının tespit edilmesi halinde toplam sigortalı sayısı, asıl işveren ve tüm alt işverenlerce SGK'ya bildirilen sigortalı sayısı dikkate alınarak hesaplanacaktır.

B.6.) Aynı işverenin aynı veya farklı ünite sınırları içinde birden fazla işyeri dosyasının mevcut olması halinde toplam sigortalı sayısı, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen her işyeri bazında ayrı ayrı hesaplanacaktır.

B.7.) Toplam sigortalı sayısı hesaplanıp yasaklamanın sisteme girilmesinin ardından, nedeni ne olursa olsun asıl/ek/iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalı sayısı, teşvikten yasaklanan işyeri için yasaklamaya esas toplam sigortalı sayısını değiştirmeyecektir.

C- YASAKLAMA KAPSAMINA GİREN İŞYERLERİ HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER

C.1.) 5510 sayılı Kanun'un Ek 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yasaklama kapsamına girdiği tespit edilen işyerlerinden çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı,

- Yapılan kontrol ve denetimler sonucu anlaşılan işyerleri, tutanak tarihini,
- Mahkeme ilamından anlaşılan işyerleri, mahkemenin kesinleşmiş karar tarihini,
- Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan yazılardan anlaşılan işyerleri, söz konusu yazıların Kuruma intikal tarihini,

takip eden ay başından itibaren ilk tespitte bir ay süreyle, ilk tespit tarihinden itibaren üç yıl içinde tekrar eden ve yasaklama kapsamına giren her bir tespit için tespit tarihini takip eden aybaşı itibariyle birer yıl süreyle bu yazının (A) bölümünde belirtilen sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılmayacaktır.

ÖRNEK 3: Sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanan (A) Limited Şirketine ilişkin olarak;

- 21/6/2017 tarihinde denetim ve kontrole görevli memurlarınca yapılan denetim sonucunda, bir sigortalının kayıt dışı çalıştırıldığı tespit edildiği ve işyerinin yasaklama kapsamına girdiği varsayıldığında, bu işyeri 2017/Temmuz ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinden veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden dolayı söz konusu fiile ilişkin yasaklamayı gerektiren (A) bölümünde belirtilen sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamayacak olup, üç yıllık süre 21/6/2017-21/6/2020 dönemini kapsayacaktır.
- Üç yıllık süre içinde 11/11/2017 tarihinde Kuruma intikal eden Mahkeme kararına göre bu işyerinde 3 kişinin sahte sigortalı olarak bildirildiğinin ve işyerinin yasaklama kapsamına girdiğinin tespit edildiği varsayıldığında, bu işyeri 2017/Aralık ile 2018/Kasım aylarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinden veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinden dolayı söz konusu fiile ilişkin yasaklamayı gerektiren (A) bölümünde belirtilen sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamayacaktır.
- Üç yıllık süre içinde 09/9/2018 tarihinde Kamu Kurumlarından alınan yazıya istinaden yapılan tespit bu işyerinde 2 sigortalının kayıt dışı çalıştırıldığı tespit edildiği ve işyerinin yasaklama kapsamına girdiği varsayıldığında, bu işyeri 2018/Ekim ile 2019/Eylül aylarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinden veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinden dolayı söz konusu fiile ilişkin yasaklamayı gerektiren (A) bölümünde belirtilen sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamayacaktır.

C.2.) Yapılan kontrol ve denetimler ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden veya kesinleşen mahkeme kararına istinaden;

- Alt işverenin çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirmedeğinin/bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığının tespit edilmesi ve yasaklama kapsamına girmesi halinde, hem kayıt dışı sigortalı çalıştıran/sahte sigortalı bildiriminde bulunan alt işveren hem de asıl işveren,

25.04.2017/57-6

- Asıl işverenin çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirmedişinin/bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığının tespit edilmesi ve yasaklama kapsamına girmesi halinde ise, yalnızca asıl işveren,

ilk tespitte bir ay süreyle, ilk tespit tarihinden itibaren üç yıl içinde tekrar eden ve yasaklama kapsamına giren her bir tespit için ise birer yıl süreyle 5510 sayılı Kanun, 3294 sayılı Kanun ve 4447 sayılı Kanunda yer alan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamayacaktır.

D- 1/4/2017 TARİHİ İTİBARIYLA BİR YILLIK YASAKLAMA SÜRESİ DEVAM EDEN İŞYERLERİ HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER

D.1.) Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediş veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı 1/4/2017 tarihinden önce düzenlenen tutanak/ kesinleşen mahkeme kararı/ Kuruma intikal eden resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazılar ile tespit edilen ve 1/4/2017 tarihi itibarıyla (A) bölümünde belirtilen teşviklerden bir yıllık yasaklama süresi devam eden işyerleri için, yasaklamaya esas olan tespit, 5510 sayılı Kanun'un Ek 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre ilk tespit sayıldığından, bu nitelikteki işyerlerine ilişkin yasaklama 2017/Nisan ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinden itibaren kaldırılacaktır.

Ancak 1/4/2017 tarihinde yasaklamaya esas olan tespit, 5510 sayılı Kanunun Ek 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre ilk tespit sayıldığından, bu ilk tespit tarihinden sonraki üç yıl içinde tekrar eden ve yasaklama kapsamına giren her bir tespit için birer yıl süreyle yasaklama yapılacaktır.

ÖRNEK 4: 4447 sayılı Kanun'un geçici 10 uncu maddesi kapsamında destekten yararlanan (A) Limited Şirketinde 10/10/2016 tarihinde Mahkeme kararına göre üç sigortalının SGK' ya bildirilmediğinin tespit edildiği ve işyerinin 2016/Kasım ila 2017/Ekim dönemi için bahse konu teşvikten bir yıl süreyle yasaklandığı varsayıldığında, 2017/Nisan ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinden itibaren bu işyeri için yasaklama işlemi kaldırılacak, 10/10/2016 tarihinde yapılan tespit 5510 sayılı Kanun'un Ek 14 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında ilk tespit sayılacak olup, üç yıllık süre 10/10/2016 tarihi itibarıyla başlatılacak ve 10/10/2019 tarihine kadar tekrar eden ve yasaklama kapsamına giren her bir tespit için birer yıl süreyle yasaklama işlemi yapılacaktır.

25.04.2017/57-7

D.2.) 1/4/2017 tarihinden önce sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden bir yıllık yasaklama kapsamına girdiği halde 1/4/2017 tarihine kadar bir yıllık yasaklama işlemi yapılmamış işyerleri hakkında öncelikle söz konusu tespitin 5510 sayılı Kanunun Ek 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre yasaklama kapsamına girip girmediği yeniden değerlendirilecek olup, söz konusu tespitin yasaklama kapsamına girdiğinin anlaşılması durumunda 1/4/2017 tarihinden önce düzenlenen tutanak tarihini/ mahkemenin kesinleşmiş karar tarihini/ resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazıların SGK' ya intikal tarihini takip eden aybaşından itibaren bir ay süreyle geriye yönelik yasaklama işlemi yapılacaktır.

ÖRNEK 5: (A) işyerinde 02/2/2016 tarihinde Mahkeme kararına göre, işyerinde çalışan 3 sigortalının SGK'ya bildirilmediğinin tespit edildiği ve 1/4/2017 tarihine kadar bir yıllık yasaklama süresinin sisteme girilmediği, bahse konu işyerinden 2016/Şubat ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı toplam sigortalı sayısının 100 olduğu varsayıldığında, kayıt dışı çalışan sigortalı sayısının (3 kişi), tutanağın düzenlendiği aya ilişkin (2016/Şubat) Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen toplam sigortalı sayısının %1'ini aşması ($100 \times 0,01 = 1$) nedeniyle bu işyeri için 2016/Mart ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı söz konusu fiile ilişkin yasaklamayı gerektiren (A) bölümünde belirtilen sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden bir ay süreyle geriye yönelik yasaklama yapılacaktır.

ÖRNEK 6: 4447 sayılı Kanun'un geçici 15 uncu maddesi kapsamına giren (B) Limited Şirketine ilişkin olarak 02/1/2016 tarihinde SGK denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetimde işyerinde çalışan bir sigortalının SGK'ya bildirilmediğinin tespit edildiği ve 1/4/2017 tarihine kadar bir yıllık yasaklama süresinin sisteme girilmediği, bahse konu işyerinden 2016/Ocak ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı toplam sigortalı sayısının 300 olduğu varsayıldığında, kayıt dışı çalışan sigortalı sayısının (1 kişi), kesinleşen mahkeme karar tarihine ilişkin aya ait (2016/Ocak) Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen toplam sigortalı sayısının %1'ini aşmaması ve beşten fazla olmaması ($300 \times 0,01 = 3$) nedeniyle bu işyeri için geriye yönelik yasaklama yapılmayacaktır.

D.3.) 1/4/2017 tarihine kadar bir yıllık yasaklama işlemi yapılmamış ve yasaklama yapılmış olsaydı bir yıllık yasaklama süresi;

- 2017/Nisan ayından önce sona erecek işyerleriyle ilgili olarak yasaklama kapsamına giren tespit 5510 sayılı Kanuna göre ilk tespit sayılmayacağından üç yıllık süre de başlatılmayacaktır.
- 2017/Nisan ayı ve sonrasında sona erecek işyerleriyle ilgili olarak yasaklama kapsamına giren tespit 5510 sayılı Kanuna göre ilk tespit sayılacak olup, üç yıllık süre yasaklama kapsamına giren ilk tespit tarihinden itibaren başlatılacaktır.

ÖRNEK 7: (A) Limited Şirketinde 02/2/2016 tarihinde mahkeme kararına göre yapılan denetimde işyerinde çalışan iki sigortalının Kuruma bildirilmediğinin tespit edildiği, bu tespit 5510 sayılı Kanun'un Ek 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre yasaklama kapsamına girdiği ve 2016/Mart ila 2017/Şubat aylarına ilişkin yasaklamanın 1/4/2017 tarihine kadar sisteme girilmediği varsayıldığında; bu işyeri hakkında 2016/Mart ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı söz konusu fiile ilişkin yasaklamayı gerektiren (A) bölümünde belirtilen sigorta primi teşvik, destek ve indirimler için yasaklama işlemi yapılacak ancak üç yıllık süre başlatılmayacaktır. Mahkeme kararının tespiti 06/6/2016 tarihinde yapılmış olsaydı yasaklama süresi 01/04/2017 tarihinden sonra sona ereceğinden 2016/Temmuz ayı için yasaklama yapılacak ve üç yıllık süre 06.6.2016 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

E- YASAKLAMA UYGULANMAYACAK TEŞVİK; DESTEK VE İNDİRİMLER

E.1.) 5510 sayılı Kanun'un Ek 14'üncü maddesi hükümleri;

E.1.1.) Çalıştırılan kişilerin sigortalı olarak bildirilmediği ve bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığına yönelik tespitlerde

- 4447 sayılı Kanun'un 50. maddesinde yer alan işsizlik ödeneği alanların istihdamına yönelik teşvik
- 4447 sayılı Kanun'un geçici 17'nci maddesi yer alan ilave istihdama ilişkin teşvik
- 5510 sayılı Kanun'un geçici 71'inci maddesinde yer alan asgari ücret desteği,

25.04.2017/57-9

E.1.2.) Bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığına yönelik tespitlerde ise,

- 4447 sayılı Kanun'un Geçici 10. maddesinde yer alan genç, kadın ve mesleki belge sahibi olanların istihdamına yönelik teşvik,
- 4447 sayılı Kanun'un Geçici 15. maddesinde yer alan işbaşı eğitim programını tamamlayanların istihdamına yönelik teşvik,
- 3294 sayılı Kanun'un Ek 5'inci maddesinde yer alan sosyal yardımlaşma ve dayanışma teşvik kanununun hükümleri,

hakkında uygulanmaz.

Saygılarımızla...

[SGK Genelgesi 2017/18 "Siğorta Primi Teşvik, Destek ve İndirimlerde Yasaklamaya İlişkin Yeni Uygulama" tam metni için tıklayınız...>>>](#)

Mevzuat Sirküleri